

Kúria
ítélete

Az ügy száma: Bfv.II.1.205/2024/8.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Boros Tibor, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Metzing Márton, bíró
Dr. Nagy Antal, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2025. március 13.
Az ügy tárgya: egyedi azonosító jellel visszaélés büntette és más
bűncselekmények
Terhelt: I. rendű
Első fok: Salgótarjáni Járásbíróság, 4.B.59/2023/41-I., ítélet, tárgyalás,
2024. április 25., jogerő: 2024. április 26.
Másodfok: -
Az indítvány előterjesztője: Nógrád Vármegyei Főügyészség
Az indítvány iránya: a terhelt terhére

Rendelkező rész

A Kúria az egyedi azonosító jellel visszaélés büntette és más bűncselekmények miatt I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Nógrád Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Salgótarjáni Járásbíróság 4.B.59/2023/41-I. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében annyiban változtatja meg, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Egyebekben a megtámadott határozatot az I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Salgótarjáni Járásbíróság a 2024. április 25. napján meghozott 4.B.59/2023/41-I. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki egyedi azonosító jellel visszaélés büntetében [Btk. 347. § (1) bekezdés a) pont], lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont] és lopás vétségének kísérletében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont]. Ezért őt – halmazati büntetésként – 1 év szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg és annak végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról is.

[2] Az elsőfokú ítélettel szemben az arra jogosultak nem éltek jogorvoslati kérelemmel, így az 2024. április 26. napján jogerőre emelkedett.

[3] **II.** 1. A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Nógrád Vármegyei Főügyészség B.184/2024/8.BF. számon terjesztett elő felülvizsgálati indítványt az I. rendű terhelt terhére; annak törvényi okaként a Be. 649. § (1) bekezdés c) pontját jelölte meg arra hivatkozva, hogy a bíróság a Btk. 86. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt kizáró ok ellenére függesztette fel a büntetés végrehajtását.

[4] Az indítvány utalt rá, hogy a Salgótarjáni Járásbíróság a 2024. június 17. napján kelt és ugyanazon a napon véglegessé vált 4.B.59/2023/51. számú végzésével az ítélet indokolásában az I. tényállási pontban rögzített bűncselekmény elkövetési idejét a Be. 554. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt rendelkezésre figyelemmel, a Be. 453. § (1) bekezdése alapján – nyilvánvaló elírás miatt – 2020. július 12. napjára javította.

[5] A bűnügyi nyilvántartás adatai szerint a Salgótarjáni Járásbíróság a 2019. július 8. napján kelt és 2019. július 23. napján jogerőre emelkedett 4.Bpk.285/2019/3. számú büntetővégzésével I. rendű terhelttel szemben súlyos testi sértés büntett kísérlete miatt 8 hónap börtön fokozatú szabadságvesztés büntetést szabott ki, melynek végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette.

[6] Mindezek alapján az I. rendű terhelt a Salgótarjáni Járásbíróság 4.B.59/2023/41-I. számú ítéletével elbírált, 2020. július 12. napján elkövetett egyedi azonosító jellel visszaélés büntettét a Salgótarjáni Járásbíróság 4.Bpk.285/2019/3. számú büntetővégzésével kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés büntetés próbaideje alatt követte el.

[7] A fentiek szerint a Salgótarjáni Járásbíróság a 4.B.59/2023/41-I. számú ítéletében az I. rendű terhelttel szemben a Btk. 86. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt kizáró ok ellenére függesztette fel a szabadságvesztés végrehajtását. Mivel az ítélet első fokon jogerőre emelkedett, a fenti anyagi jogi jogszabálysértés a Be. 649. § (1) bekezdés c) pontja alapján csak felülvizsgálati eljárás keretében orvosolható, azonban az indítvány szerint a törvénysértés a felülvizsgálati eljárásban a Be. 662. § (2) bekezdés c) pontja alapján a törvénynek megfelelő határozat meghozatalával nem orvosolható.

[8] E körben az ügyészség arra utalt, hogy a Salgótarjáni Járásbíróság a törvénysértő büntetést bűnösséget megállapító ítélettel szabta ki, és – mivel az ítélet az I. rendű terhelttel szemben első fokon jogerőre emelkedett – a Be. 562. § (1) bekezdése alapján rövidített indokolással látta el, így az ítélet nem rögzíti a bűnösségi körülményeket, amelyek hiányában a Btk.-ban meghatározott büntetési céloknak megfelelő és a büntetéskiszabási elveket szem előtt tartó büntetés kiszabása nem lehetséges.

[9] A fentiek alapján a Nógrád Vármegyei Főügyészség arra tett indítványt, hogy a Kúria – mivel a törvénynek megfelelő határozat meghozatala az ügyiratok alapján nem lehetséges – a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja alapján a Salgótarjáni Járásbíróság

4.B.59/2023/41-I. számú ítéletét az I. rendű terhelt vonatkozásában helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására.

[10] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.1143/2024/3. számú átiratában a Nógrád Vármegyei Főügyészség indítványát – helyesnek tartott indokainál fogva – fenntartotta és maga is arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rövidített indokolással készített ügydöntő határozatra figyelemmel a Kúria nem került abba a helyzetbe, hogy a felfüggesztésre vonatkozó rendelkezés mellőzéséhez szükséges adatokat, körülményeket feltárhassa, illetve azokat a megalapozott döntéshez szükséges mértékben megismerhesse (Bfv.III.158/2021/15., Bfv.III.1.020/2021/14.), így az iratok alapján nem lehetséges a törvénynek megfelelő határozat meghozatala.

[11] Ezért a Legfőbb Ügyészség arra tett indítványt, hogy a Kúria a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja alapján, a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen a Salgótarjáni Járásbíróság 4.B.59/2023/41-I. számú ítéletét az I. rendű terhelt tekintetében helyezze hatályon kívül és a Salgótarjáni Járásbíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására.

[12] **III.** A Nógrád Vármegyei Főügyészség felülvizsgálati indítványa a következők szerint alapos.

[13] 1. Az ügyészség jogosult a terhelt terhére felülvizsgálati indítványt előterjeszteni [Be. 651. § (1) bekezdés], amit a jogerős ügydöntő határozat közlésétől (2024. május 22.) számított hat hónapon belül nyújtott be [Be. 652. § (3) bekezdés], így az elsőfokú bírósághoz 2024. szeptember 12-én érkezett felülvizsgálati indítvány joghatályos.

[14] A Kúria a terhelt terhére előterjesztett indítványt akkor köteles nyilvános ülésen elbírálni, ha azt a terhelt vagy a védő a kézbesítéstől számított nyolc napon belül indítványozza [Be. 660. § (2) bekezdés a) pont]. Jelen esetben ezt a jogosultak egyike sem indítványozta és mivel a Kúria tanácsának elnöke egyéb okból sem tartotta szükségesnek nyilvános ülés tartását [Be. 660. § (2) bekezdés b) pont], ezért azt a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti főszabály alapján tanácsülésen bírálta el.

[15] 2. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[16] A Kúria a megtámadott határozatot kizárólag a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján, továbbá – hivatalból – a Be. 649. § (2) bekezdésében írt egyéb okok alapulvételével bírálta felül [Be. 659. § (5) és (6) bekezdés].

[17] A Be. 649. § (1) bekezdés c) pontja alapján a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztette fel a büntetés végrehajtását. E törvényhely c) pontja alapján a szabadságvesztés végrehajtása nem függeszthető fel azzal szemben, aki a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés végrehajtásának befejezése előtt vagy felfüggesztésének próbaideje alatt követte el. Az ügyészi indítvány ezt állítja, ezért annak alapján a felülvizsgálatnak helye van.

[18] 3. A jogerős ítélet azt tartalmazta, miszerint az I. rendű terhelt a terhére rótt három rendbeli bűncselekmény közül az elsőt 2019. július 12., a további kettőt 2021. február 8. napján követte el. A tényállás I. pontjában írt bűncselekmény elkövetési idejét azonban tévesen tüntette fel az ítélet, ezért azt az elsőfokú bíróság a 2024. június 17-én kelt és végleges végzésével 2020. július 12. napjára javította ki.

[19] Ez a megállapítás felel meg az iratok tartalmának.

[20] A bünygyi nyilvántartás adatai alapján megállapítható az is, hogy a terhelttel szemben a Salgótarjáni Járásbíróság a 2019. július 8. napján kelt és 2019. július 23. napján jogerőre emelkedett 4.Bpk.285/2019/3. számú büntetővégzésével súlyos testi sértés büntettének kísérlete miatt 8 hónap börtön fokozatú szabadságvesztés büntetést szabott ki, melynek végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette.

[21] Ekként a próbaidő 2020. július 22. napján telt volna le.

[22] Következésképp az I. rendű terhelt a Salgótarjáni Járásbíróság 4.B.59/2023/41-I. számú ítéletével elbírált, a tényállás I. pontjában írt egyedi azonosító jellel visszaélés büntetteként minősülő cselekményét a Salgótarjáni Járásbíróság 4.Bpk.285/2019/3. számú büntetővégzésével kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtása felfüggesztésének próbaideje alatt követte el. Ezért a Salgótarjáni Járásbíróság a 4.B.59/2023/41-I. számú ítéletében az I. rendű terhelttel szemben a Btk. 86. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt kizáró ok ellenére fűggesztette fel a szabadságvesztés végrehajtását.

[23] Mindezekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítéletben az I. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfűggesztése törvénysértő.

[24] 4. Ugyanakkor a Kúria nem osztotta azt az ügyészi álláspontot, miszerint a törvénysértés a felűlvizsgálati eljárásban a konkrét esetben nem orvosolható.

[25] A jelen felűlvizsgálat tárgyát képező törvénysértés – a büntetés végrehajtásának a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére való felfűggesztése – kikűszöbölésének főszabálya a felűlvizsgálatban a törvénynek megfelelő határozat meghozatala [Be. 662. § (2) bekezdés c) pont]. Ez alól ad kivételt a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja, amely lehetővé teszi a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását akkor, ha az érdemi határozat meghozatala az ügyiratok alapján nem lehetséges.

[26] A jogerős ítélet hatályon kívül helyezése a teljes bírósági eljárás megismétlését jelenti, amire ilyen esetben annak ellenére kerül sor, hogy a törvénysértés csupán az ügydöntő határozatban kiszabott büntetés egyetlen elemét érinti. Utalni kell arra is, hogy hatályon kívül helyezés esetén – a Be. 634. § (3) bekezdés e) pontjára tekintettel – a megismételt eljárásban akár súlyosabb büntetés kiszabása sem kizárt.

[27] Ezért a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése ez okból valóban csak akkor indokolt, ha a törvénynek megfelelő határozat meghozatala elháríthatatlan akadályba ütközik. Ez előállhat akkor, ha a büntetés végrehajtásának törvénysértő felfűggesztésére büntetővégzésben került sor – tekintettel arra, hogy büntetővégzésben végrehajtandó szabadságvesztés nem szabható ki –, de akkor is, ha a jogerős ítélet személyi részének vagy történeti tényállásának hiányossága folytán a büntetés kiszabása során irányadó körűlmények nem vagy nem teljeskörűen állapíthatók meg.

[28] Jelen ügyben ilyen, a törvénynek megfelelő határozat meghozatalát gátló körűlmény nem állapítható meg. A Be. 562. § (1) bekezdésének megfelelően indokolt jogerős ítéletből a terhelt személyi körűlményei, előéleti adatai, továbbá a terhére rótt cselekményekből fakadó tárgyi büntetėskiszabási körűlmények is egyértelműen kitűnnek. A fellebbezés lehetősége pedig az alapeljárásban biztosított volt a terhelt számára.

[29] Ezen túl a Btk. 86. § (1) bekezdésének megsértésével megvalósult törvénysértés esetén arra is figyelemmel kell lenni, hogy a Btk. 80. § (4) bekezdése szerint, ha a bíróság szabadságvesztést szab ki, a büntetés mértékét a végrehajtás felfűggesztése lehetőségének a figyelmen kívül hagyásával állapítja meg. A felűlvizsgálati eljárásban pedig a törvénynek megfelelő határozat meghozatala során nem új büntetés kiszabására kerül sor, hanem csak a törvénysértő rendelkezés kikűszöbölésére. Ezért a büntetėskiszabási körűlményeknek a Btk. 79. §-ában foglalt büntetési célokkal való összevetése a Kúria eljárása szempontjából jóval

kisebb jelentőséggel bír, mert a törvénynek megfeleltethető ítélet mérlegelés nélkül is – a törvénysértő felfüggesztés mellőzésével – meghozható.

[30] A kifejtettkre tekintettel a Kúria az ügyészség felülvizsgálati indítványának helyt adott, azonban a jogerős ítélet Be. 663. § (2) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezésére nem látott okot, a hivatalból lefolytatott vizsgálata [Be. 659. § (6) bekezdés] alapján pedig nem észlelt a felülvizsgálatot megalapozó, hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést [Be. 649. § (2) bekezdés]. Ezért a megtámadott határozatot a Be. 662. § (2) bekezdés c) pontja alapján az I. rendű terheltek tekintetében megváltoztatta és az I. rendű terheltekkel szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztéséről szóló rendelkezést mellőzte, míg egyebekben a megtámadott határozatot a Be. 662. § (1) bekezdése alapján az I. rendű terheltek tekintetében hatályában fenntartotta.

[31] *A döntés elvi tartalma*

A szabadságvesztés végrehajtása törvénysértő, ha a terheltek a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének próbaideje alatt követte el. Ugyanakkor a büntetés végrehajtásának törvénysértő felfüggesztése nem feltétlenül vezet az ítélet hatályon kívül helyezésére, különösen akkor, ha a törvénynek megfelelő határozat mérlegelés nélkül is meghozható.

[32] **IV.** Az ítélet ellen a Be. 6. § (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek; felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[33] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdés első fordulata pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2025. március 13.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Boros Tibor s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró, Dr. Nagy Antal s.k. bíró